

Eredeti és ötletes volt az idei 3. Lendvai Téli Nemzetközi Művésztelep témája: a lendvai Hungária Esernyőgyár – a monarchia első és valószínűleg

egyedüli ernyőgyára – megalapításának 100. évfordulója tiszteletére és emlékére a résztvevő művészek 100 esernyőt festettek be.

Az egyedi ernyőkön Suzanne Király-Moss, Sabina Šinko, Cvetka Hojnik, Katja Pal, Goce Kalajdzinski, Igor Banfi, Jože Denko, Göntér Endre, Dubravko Baumgartner, Česar Sebastjan és Orbán Péter szlovéniai, illetve muravidéki, valamint Nemes László, Simon János, Csuta György, Lipovics János és Szűcs László magyarországi képzőművészek „történeteit” olvashatjuk: Lendva látképét, a hagyományos cifra tulipános ládát, a szőlőhegyek lankáit, a csodálkozó arcokat, a hosszú életű varjakat, melyek közül valamelyik talán még az ernyőgyár zsindején is ült... Vagy teljesen absztrakt, elvont motívumokat... Vagy egyedi szimbolikát. Szép hommage a valamikori, századfordulói Lendvának.

A művésztelep szervezője, a lendvai Galéria-Múzeum pedig a különleges esernyőkkel eredeti többletet adott a tavaly nyáron megnyitott, Lendva helytörténete keretében az ernyőgyártás történetét bemutató állandó kiállításához is.

A művészi esernyők léte – a művészek nem először alkotnak használati tárgyakra, sőt, az ilyen alkotási mód a művészvilág ismert fóruma – a hagyományos, a felhasználható és a kreativitást egyesítik.

Mivel az esernyők gyakorlati, használati tárgyak és – kinyitva mint festmények – üzleti, protokolláris vagy egyéni ajándékként, illetve turisztikai emléktárgyként is szolgálnak, ezért a művészi kézzel ellátott esernyőket meg is lehet vásárolni. Az áruk 50 euró.

Már a kiállítás ünnepi megnyitóján, március 1-jén este a lendvai vár padlásgalériáján számos esernyő gazdára is talált. A tárlat április végéig tekinthető meg.

● Király M. Jutka

NÉPÚJSÁG

Felelős szerkesztő, igazgató: Bence Lajos
Szerkesztőség: Horváth Ferenc, Király Meselić Jutka,
Solaric Nad Klára, Tomka Tibor,
Lektor: Böröcz Nándor
Technikai szerkesztő: Meselić Ladislav
Szerkesztőségi titkár: Lebar Vesna

Kiadja a Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet – Lendva

Szerkesztőség: 9220 Lendva, Fő u. 124., tel: 02 / 5776 - 180, telefax: 02 / 5776 - 191,

E-mail: nepujzag@siol.net Ára: 120 SIT/0,50EUR, Előfizetési díj: harmad évre (4 hónap) 1.500 SIT/6,26 EUR egész évre 4.500 SIT/18,78 EUR külföldre: 50 EUR, tengerentúlról: 63 EUR

Folyószámla: 01259-6030354008 Urad Republike Slovenije za javna plačila, enota Murska Sobota

A Népiújság azok közé a nyomtatási termékek közé tartozik, amelyek után 8,5%-os általános forgalmi adót kell fizetni. Ez a szám a Ma-tisk d.o.o. nyomdában készült 2000 példányban.

Levélátvitel: Repro studio, szedés és tördelés: Népiújság.

Kell-e a tudomány nálunk, s milyen formában?

A XXI. század a tudomány és az információ százada, s mégis a fenti kérdések foglalkoztatták leginkább azokat, akiknek a tudomány iránti érdeklődése meghaladja az új tudományos eredmények befogadását, azok felhasználását. Magyarán, akik tesznek is valamit azért, hogy valamely tudományos diszciplínában megmutassák magukat akadémiai szinten, vagy a tudományszervezés terén tevékenykednek. Mivel nálunk a tudósok foglalkozásának legalább annyira pejoratív a jelentése, mint a költőnek (a vice szerint inkább „kőttü”, illetve „pénzkőttü” jelentésben), ezért szükséges, hogy a tudományos tevékenységek fogalmakörét tisztázzunk. Az elmúlt évtizedekben sok konferenciát szerveztünk, különböző témákban. Olyan kérdéseket járunk körül, mint a kétnyelvű oktatás, amely a szükséges „ellenprecedens” miatt a legkevésbé volt sikeres. Jobban mondván: mindenki fújta a magát, szerény véleményem szerint, közös nevezőre semmit sem tudunk hozni: sem a nyelvi szintek egyensúlyában, sem más nyelv-politikai-szociológiai vizsgálódásban nem jutottunk egyről kettőre. Legfőbb megállapításainkkal a nyelvi dominancia, valamint egyik vagy másik nyelv presztízisének másik fölött gyakorolt hatásvizsgálatáig jutottunk el. S akkor egyből a személyi, társadalmi tényezők, nemegyszer infrastrukturális problémák kerültek előtérbe. Magyarán: sohasem a komplexitás, hanem a részletekbe való „belefeledkezés” stratégiáját választottuk. Csupa triviális, az élettől és a valóságtól elvonatkoztatott dolgot. Igaz, hosszú ideig nem is volt tanácsos sem külsőként, sem belsőként ezekkel az erősen elpolitizált, a rendszer által tabutémaként kezelt témákkal foglalkozni.

A nemzetiségi politika meg jobbra igazodott a készen kapotthoz, az előírthoz. S megszülettek az első szövegek is („a kétnyelvű oktatásnak nincs alternatívája”, „a kétnyelvű oktatás az egyedüli járható út” stb.), amelyek, láss csodát(!), idővel tényleg alternatíva hiányában a legelfogadhatóbb alternatívának bizonyultak.

Ha a XXI. század tényleg a tudomány százada, akkor a tudomány iránti politikai hozzáállásnak is gyökeresen meg kell változnia: a „szükségképpen rossz”-tól a „szükséges rosszig”. Különösen most, hogy Lendva is lassan kezd feliratkozni azoknak a városoknak a listájára, amelyek „univerzitas”-i jelleget kapnak. Persze, egy fecske még nem csinál nyarat, de az egyetemi képzést is multikulturális jelleggel tudom csak elképzelni. Ettől kapja meg a „kihelyezettség” – nem utolsósorban az előadói gárdától – azt a pecsétet, amiért érdemes létrehozni. A többi részletek...